

12. 12. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Omezení odpovědnosti hotelů a ubytovacích zařízení za vnesené věci

Nový občanský zákoník přišel s novým rokem s významnými novinkami, které se týkají ubytovacích zařízení. Oproti předchozí právní úpravě, kdy provozovatelé ubytovacích služeb odpovídali za věci hostů maximálně do částky 5.000,- Kč, přichází významné zvýšení částky, do jejíž výše se škoda hradí. Existují však případy, kdy jejich odpovědnost zaniká, nebo je do jisté míry omezena.

Odpovědnost za škodu provozovatele ubytovacích služeb má objektivní charakter a v tomto případě specifická tím, že se odvíjí od existence závazkového vztahu mezi provozovatelem ubytovacích služeb a osobou, která je využívá a která zpravidla při svém přechodném ubytování v prostorách ubytovatele potřebuje **umístit a zároveň i zabezpečit své osobní věci**. Objektivní odpovědnost je zakotvena s úmyslem chránit práva ubytovaných, kdy nelze zcela omezit, či vyloučit pohyb osob po ubytovacích zařízeních, v jejich prostorách a okolí.

K tomu, aby vznikl předpoklad této odpovědnosti, musí být splněny znaky ubytování, a tedy závazek poskytnout ubytovanému přechodně ubytování na ujednanou dobu nebo na dobu vyplývající z účelu ubytování v zařízení k tomu určeném a závazek ubytovaného zaplatit za to dohodnutou cenu (§ 2326). Zároveň musí být ubytování poskytováno pravidelně.

Osobou povinnou k náhradě škody je subjekt (fyzická, či právnická osoba), která provozuje *pravidelně* ubytovací služby. Za provozovatele je třeba považovat osoby, u nichž je poskytování ubytovacích služeb vlastním předmětem podnikání, i osoby, u nichž je tato činnost pouze doplňkem jejich jiné činnosti. Mezi odpovědné subjekty budou patřit zejména: hotely, noclehárny, zotavovny, ubytovny, turistické a horské chaty, penziony, hlídané stanové tábory a tábořiště, studentské koleje, internáty, domovy, ubytovny internátního školení, ubytovny pro brigádníky.[1]

Z ustanovení o odpovědnosti poskytovatelů ubytovacích zařízení **jsou dle mého názoru vyloučena zdravotnická zařízení**, jelikož ubytování není jejich primárním účelem, ale pouze sekundárním efektem jejich primární činnosti. Je totiž důležité sledovat smysl zákona, který v tomto ohledu sleduje odpovědnost těch, kteří získávají zisk z ubytování jiných s primárním úmyslem a bezprostřední souvislostí ubytování s ním. Nemocnice a zdravotnická zařízení v tomto ohledu (pokud se nejedná o specializované kliniky, nebo lázně), slouží jinému účelu a v úvahu u nich přichází pouze odpovědnost dle § 2945 OZ.[2]

Jedním z dalších předpokladů odpovědnosti je, že osoba, která věci v daném prostoru odložila, se dostavila do daného prostoru se záměrem využít služeb, které jsou v tomto prostoru poskytovány.[3] Je nutné, aby se věci nacházely v místě, které je pro ubytování obvyklé, resp. s tímto místem souvisejí. Jako pomůcku lze užít inspirační zdroj v BGB, tedy § 701 odst. 2[4], ale např. i rakouskou judikaturu[5]. Dále je nutné doplnit, že vnesená či odložená věc musí mít vztah k osobě, které je

určitá služba poskytována.[6] Znamená to tedy, že pokud by si například ubytovaný přisvojil krádeží cizí věc a tuto měl u sebe při ubytování, nemohl by se domáhat ochrany dle tohoto ustanovení.

Odpovědnost ubytovatele není bezbřehá a nelze ji vždy bez dalšího přenášet pouze na něj. V soukromém právu platí zásada *vigilantibus iura scripta sunt*. Ubytovany například nemůže požadovat náhradu škody na porcelánovém servisu, který byl nevhodně zabalen ubytovaným a rozbil se až v ubytovacích prostorech. Rovněž nelze požadovat náhradu věci, která se zkazila vinou krátké trvanlivosti a podobně.

Ustanovení § 2947 OZ sděluje, že povinnost k náhradě škody ubytovatelem se nevztahuje na určité typy věcí, které jsou z náhrady vyloučeny:

- 1. vozidla a věci ve vozidle ponechané a
- 2. živá zvířata

Ad 1.

V tomto ohledu je tedy vyloučena odpovědnost ubytovatele primárně za vozidla samotná, tedy i za jejich případnou krádež. Na tu totiž pamatuje § 2945 OZ. To není pro ubytovatele výhodné, protože pokud je rovněž provozovatelem hlídaného parkoviště, odpovídá dle § 2945, kde již není horní limitace náhrady škody dle § 2948.

Důležité je, že v tomto ohledu pod pojmem vozidlo nutno rozumět motorové, ale i nemotorové dopravní prostředky, které slouží k přepravě osob z místa na místo. Jde tedy logicky o automobily a motocykly, ale i skútry, koňské povozy. **Vyloučení odpovědnosti ale jistě není upraveno např. pro lyže, kolečkové brusle a především invalidní vozíky.** Ty jsou dle mého názoru pokaždé předmětem odpovědnosti ubytovatele, pokud ubytovaný tyto věci vnesl do ubytovacích prostor k tomu určených. U jízdnic kol bude důležité, zda byly vneseny do ubytovacích prostor v souvislosti s ubytováním (adrenalinový zájezd na kolech), nebo zda půjde o aplikaci § 2945 o odpovědnosti za věci odložené. Zde je nutné situaci vždy posuzovat ad hoc. Provozovatel ubytovacích služeb tak logicky neodpovídá ani za věci, které jsou ve vozidlech umístěny[7].

Ad 2.

Ubytovatel rovněž neodpovídá ani za zranění, či uhynutí živých zvířat, bez ohledu, zda byly tyto v ubytovacích prostorech. Odpovědnost za ztrátu na zvířatech se pouze na zvířata živá. Pokud tedy dojde v prostorách hotelového pokoje např. ke ztrátě lovecké trofeje, ubytovatel za škodu odpovídá dle příslušných pravidel.

Liberace ubytovatele je také možná v případech, kdy by ke škodě došlo i bez souvislosti s ubytováním. V tomto ohledu jde samozřejmě o případy *vis major*. To tedy znamená přírodní katastrofy (v našich geografických podmínkách požár, povodně), epidemie, apod. Nutno ovšem dodat, že v případě požáru ubytovacího zařízení způsobeném vinou ubytovatele, či jeho personálu, samozřejmě k liberaci nedochází. K liberaci dochází pouze v případech, kdy vznik škody byl způsoben bez souvislosti s ubytováním a její zabránění bylo zcela mimo možnosti ubytovatele.

V této souvislosti ovšem přichází v úvahu i odpovědnost hosta v dalších případech, samozřejmě obzvláště u krádeží na hotelech, kde je možno uplatnit zákonnou redukci škody dle § 2953 OZ. Z důvodů zvláštního zřetele hodných soud náhradu škody přiměřeně v určitých případech sníží. Vezme přitom zřetel zejména na to, jak ke škodě došlo.

Jako další příklad limitace odpovědnosti lze uvést německou literaturu[8] uvádí, že hrubá nedbalost hosta může být důvodem ke snížení hrazené reparační škody.[9] To bylo v Německu například v

situaci, kdy host nechal větší peněžní částku v otevřeném pokoji, když nechal cenný šperk na stole u okna pokoje v přízemí, když nezavřel balkon na pokoji a umožnil zloději vstup do pokoje, nebo když neumístil šperky do pokojového trezoru, i když v něm trezor byl.

Je normováno, že nejpozději lze právo na náhradu škody uplatnit **do patnácti dnů po dni, kdy se poškozený o škodě musel dozvědět**. Ten je limitován tím, že ubytovaný musí nárok uplatnit „bez zbytečného odkladu“. V tomto ohledu se jedná o tzv. neurčitý právní pojem. K tomu, aby se mohl ubytovatel proti nároku na náhradu škody úspěšně bránit, je nutné, aby u soudního řízení tvrdil (a rovněž k tomu označil důkazy), že nárok byl uplatněn pozdě. Pouze v takovém případě soud přihlédne k následkům, které jsou spojeny s uplynutím času. V daném případě se totiž nejedná o lhůtu prekluzivní, ale promlčení. Právo tedy trvá jako naturální obligace a je zcela v dispozici žalovaného (ubytovatele), zda námitku pozdního uplatnění práva použije, či nikoli.

JUDr. Jakub Dohnal, Ph.D.,
advokát

Jiří Oslizlo,
paralegal

[DOHNAL PERTOT SLANINA | advokátní kancelář](#)

HRADEC KRÁLOVÉ | OLOMOUC | PRAHA

Komenského 266/3, Hradec Králové
Schweitzerova 84/50, Olomouc
Matoušova 515/12, Praha

Tel.: +420 493 814 900
Fax: +420 493 814 899
e-mail: info@akdps.cz

[1] ŠVESTKA, J, SPÁČIL J., ŠKÁROVÁ, M., HULMÁK, M. Občanský zákoník I, II, 2. vydání, Praha 2009, s. 1260. K tomu rozhodnutí Nejvyššího soudu 25 Cdo 1915/2002, Soubor, sv. 29, C 2590.

Provozování veřejného tábořiště jako prostoru pro umístění vlastního stanu či karavanu zákazníka za účelem přenocování je zpravidla činností, s níž je obvykle spojeno i odkládání jízdního kola v prostoru tábořiště.

[2] Lze zde užít dřívější judikaturu, např. R 46/1974. Zdravotnická organizace s lůžkovým oddělením odpovídá občanovi, který byl přijat na léčení na tomto oddělení, za škodu na věcech odložených na místě k tomu určeném nebo na místě, kam se obvykle odkládají. Tzn. dle § 2945 NOZ. Navíc i v OZO bylo původně normováno, že odpovědnost se vztahuje pouze na hostinské a provozovatele lázní.

[3] Jiří Švestka, Jiří Spáčil, Marta Škárová, Milan Hulmák a kolektiv Občanský zákoník I, II, 2. vydání, Praha 2009, s. 1262.

[4] Als eingebracht gelten: 1. Sachen, welche in der Zeit, in der der Gast zur Beherbergung aufgenommen ist, in die Gastwirtschaft oder an einen von dem Gastwirt oder dessen Leuten angewiesenen oder von dem Gastwirt allgemein hierzu bestimmten Ort außerhalb der Gastwirtschaft gebracht oder sonst außerhalb der Gastwirtschaft von dem Gastwirt oder dessen Leuten in Obhut genommen sind, 2. Sachen, welche innerhalb einer angemessenen Frist vor oder nach der Zeit, in der der Gast zur Beherbergung aufgenommen war, von dem Gastwirt oder seinen Leuten in Obhut genommen sind.

[5] Rozhodnutí OGH č. 2 Ob 220/10g ze dne 29. 11. 2011

[6] Jiří Švestka, Jiří Spáčil, Marta Škárová, Milan Hulmák a kolektiv Občanský zákoník I, II, 2. vydání, Praha 2009, s. 1259.

[7] Tím byly vyřešeny spory, které se vedly o odpovědnosti ubytovatelů za vozidla, jak tomu bylo např. v případě judikovaném Nejvyšším soudem dne 27. 5. 2014 pod sp. zn. 25 Cdo 2557/2012, [Výběr NS 2698/2014]. Zde ubytování po skončení ubytování odložili věci do auta, které bylo následně vykradeno a požadovali náhradu škody po ubytovateli.

[8] MüKoBGB/Henssler BGB § 701 Rn. 28-34

[9] Odkazuje se na § 254 BGB.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Užívání nemovitosti ve spoluvlastnictví aneb musí se spoluvlastníci na jejím užívání vždy dohodnout?](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 27.: Import vybraných výrobků a spotřební daně](#)
- [Slovenské mimosoudní řešení sporů podle nařízení EU o digitálních službách](#)
- [Kontrola systémů vytápění - často přehlížená povinnost od firem po SVJ](#)
- [Předběžné opatření jako nástroj ochrany vlastníka nemovitosti](#)
- [Povolení kamerového systému s identifikací osob na letišti](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstat v nové regulaci?](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(1. díl\)](#)
- [Rozvod? Už k němu nemusíte. Shrnutí podmínek, za jakých nebudete u soudu vyslýcháni, dokonce ani nebude nutná Vaše osobní účast](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)